

Burgemeester & wethouders

Datum 7 februari 2023

Onderwerp

Waterstofwijk Hoogeveen

Wij willen

Samen met bewoners en partners in het project Waterstofwijk Hoogeveen een bijdrage leveren aan de landelijke overgang van aardgas naar duurzame energie.

Wij besluiten

1. In te stemmen met de samenwerkingsovereenkomst voor fase 1 van de Waterstofwijk Hoogeveen (aanleg waterstof distributiesysteem, aansluiten van 100 nieuwbouwwoningen in Nijstad-Oost en ombouw van 6 a 18 woningen in Erflanden op waterstof) met betrokken partners aan te gaan (bijlage 1).
2. Tot ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst over te gaan als aan de volgende drie voorwaarden is voldaan:
 - de Autoriteit Consument en Markt (ACM) een gedoogbeschikking heeft verleend voor het project;
 - het ministerie van EZK de beschikking voor de specifieke uitkering van 4,3 mln voor waterstof heeft verleend;
 - de definitieve uitvoerbaarheid van fase 1 van het project mogelijk is met de ontvangen subsidies.

Want

- 1.1 *Hiermee bieden we zekerheid aan de partners*

Met dit besluit hebben de partners nu zekerheid dat de overeenkomst wordt ondertekend als de randvoorwaarden zijn ingevuld. Met dit besluit kunnen de partijen de voorbereiding en de aanleg van het waterstof distributiesysteem voortzetten.
- 1.2 *Hiermee kunnen we de gedoogbeschikking 'pilotprojecten waterstof' bij de ACM aanvragen.*

De samenwerkingsovereenkomst is een belangrijk document voor de aanvraag van de gedoogbeschikking bij de ACM door de RENDO.
- 1.3 *Overeenstemming over de samenwerkingsovereenkomst*

REND0, N-TRA, Gridwise Engineering & Services, NAM, Essent Energy Solutions, REMEHA en de gemeente Hoogeveen hebben overeenstemming over de samenwerkingsovereenkomst. De overeenkomst kan zo nodig nog worden aangepast na beoordeling door de ACM, deze beoordeling richt zich niet op de afspraken over de onderlinge samenwerking maar op het borgen van de belangen van de bewoners.
- 2.1 *De overeenkomst kan worden ondertekend als voldaan is aan een aantal randvoorwaarden:*

Het innovatieve karakter van het project in combinatie met de noodzaak om voor het doorgaan van het project nog in april van 2023 de waterstofleidingen aan te leggen (bij het bouwrijp maken van Nijstad-Oost) is de reden van het nemen van een voorwaardelijk besluit en de overeenkomst kan pas worden ondertekend als:

 - Er een gedoogbeschikking is van de ACM. Deze gedoogbeschikking is nodig omdat er voor transport van waterstof in een regionaal netwerk nog geen wettelijk kader is. Voor de bewoners is deze gedoogbeschikking belangrijk:

hun belangen – het borgen van een betrouwbaar, betaalbaar en veilig waterstofsysteem – worden hierin vastgelegd. RENDO vraagt deze beschikking aan voor een periode van 5 jaar voor het transport van waterstof, vooruitlopend op definitieve wetgeving.

- Er een beschikking is voor de specifieke uitkering van het ministerie van EZK voor het betaalbaar houden van waterstof voor de bewoners van Nijstad-Oost en de eerste 6 woningen in Erflanden.
- De definitieve uitvoerbaarheid van fase 1 van het project met de ontvangen subsidies is aangetoond.

Maar

Dit besluit richt zich uitsluitend op fase 1 van de Waterstofwijk

Het gaat in eerste fase om 100 nieuwbouwwoningen van Nijstad-Oost en 6 a 18 woningen in Erflanden (er zijn 3 logische plekken om te starten met 6 woningen, dicht bij de aanvoerleiding vanuit Nijstad-Oost. De gemeente gaat alle bewoners benaderen op deze 3 plekken en geeft de mogelijkheid aan alle 18 huishoudens om mee te doen. Hierbij blijft uiteraard gelden: bewoners van de eerste woningen in Erflanden bepalen zelf of ze mee willen doen. Het raadsbesluit over het wijkuitvoeringsplan voor de omzetting naar waterstof van de volgende fase van 100 a 400 woningen in Erflanden volgt na de zomer van 2023.

Achtergrond

In het project Waterstofwijk Hoogeveen werken we aan een plan voor het verwarmen van nieuwe en bestaande huizen met een waterstof cv-ketel met (her)gebruik van het bestaande aardgasnetwerk. Want we moeten in 2050 van aardgas af zijn. Welke alternatieven zijn er, hoe werken ze en zijn ze geschikt om op grote schaal in te voeren? Deze vragen spelen in onze maatschappij. Ook gemeente Hoogeveen denkt mee over oplossingen.

In het Klimaatverdrag van Parijs hebben 195 landen, inclusief Nederland, afgesproken om in 2050 de stijging van de gemiddelde wereldtemperatuur te beperken tot ruim onder 2 graden Celsius. Het Nederlandse Klimaatakkoord is de Nederlandse invulling van het Klimaatverdrag; bedoeld om de uitstoot van broeikasgassen in Nederland in 2030 te halveren, vergeleken met 1990. Hiervoor is een energietransitie nodig; een overgang van fossiele brandstoffen naar hernieuwbare energiebronnen.

De Waterstofwijk Hoogeveen bestaat uit:

1. Het realiseren van het waterstofnetwerk voor het aansluiten van de woningen.
2. Aansluiten van 100 nieuwbouwwoningen van Nijstad-Oost
3. Omzetten van 100 tot 418 woningen in de bestaande wijk Erflanden naar waterstofgas

De besluitvorming voor de Waterstofwijk bestaat uit twee delen:

- B&W besluit voor fase 1 (voorliggend): aansluiten van 100 nieuwbouwwoningen in Nijstad-Oost en ombouw van 6 a 18 woningen in Erflanden op waterstof.
- Raadsbesluit voor het wijkuitvoeringsplan voor het omzetten van 100 tot 400 woningen in Erflanden. Besluit staat gepland na de zomer van 2023.

Voorafgaande besluitvorming

2010: Hoogeveen in 2040 CO 2 neutraal (Raad)

2020: indienen aanvraag Programma Aardgasvrije Wijken & aangaan intentieverklaring met RENDO, Gasunie, NAM en New Energy Coalition(B&W)

2021: Transitievisie warmte; tot 2030 Waterstofwijk

Erflanden enige Wijkuitvoeringsplan Hoogeveen (Raad)

2021: Waterstof als energieoptie meegenomen in bestemmingsplan Nijstad Oost (Raad)

2021: Ondertekening Greendeal H2 wijken met Rijk, provincie Drenthe en

Samenwerkingsovereenkomst

De concept-samenwerkingsovereenkomst is een juridisch document waarin het doel, resultaat, de rol, taakverdeling en de verantwoordelijkheden van de partners zijn beschreven. De overeenkomst richt zich op fase 1 van het project (nieuwbouw in Nijstad-Oost en ombouw van 6 a 18 woningen in Erflanden). U vindt het document in de bijlage.

Invullen van de randvoorwaarden

De beschikking van het ministerie van EZK voor de specifieke uitkering van 4,3 mln wordt begin maart verwacht. En de gedoogbeschikking van de ACM rond 15 mei. Dan zal als fase 1 van het project uitvoerbaar is met de ontvangen subsidies, de overeenkomst kunnen worden ondertekend.

Vervolg

Vervolgens moet B&W, ter uitvoering van dit besluit, de uitgiftevoorwaarden voor nieuwbouw in Nijstad-Oost inclusief de voorwaarden van deelname aan de waterstofpilot vaststellen. Ook moet B&W de subsidieregeling vaststellen die zorgt voor het betaalbaar houden van waterstof voor de bewoners vanuit de specifieke uitkering van het ministerie van EZK.

De financiële gevolgen zijn

De gemeente heeft voor de Waterstofwijk drie bijdragen gekregen: Europese subsidie (HEAVENN) van € 655.000, een provinciale subsidie van € 648.000 en een doeluitkering Proeftuin Aardgasvrije Wijken van € 4.111.109. Daarnaast verwachten wij de beschikking van het ministerie EZK voor een specifieke uitkering van € 4,3 mln als subsidie voor bewoners voor het betaalbaar houden van de waterstof voor een periode van 15 jaar.

Voor fase 1 zullen de volgende onderdelen vanuit de beschikbare subsidies worden gefinancierd:

- €245.000,-- voor de aanleg van het waterstofdistributiesysteem (RENDO);
- €350.000, -- voor de aanleg van het waterstoflosstation (N-tra);
- €118.000,-- de aanschaf van 118 waterstof Cv-ketels

Alternatieven

Voorliggend besluit achterwege laten en pas een besluit nemen als de gedoogbeschikking van de ACM afgegeven is. Hier is niet voor gekozen omdat we het van belang vinden met voorliggend besluit de partners te ondersteunen bij het voorbereiden van de uitvoering van het project.

Communicatie

- Besluitenlijst college
- Bewonersraad Erflanden
- Nieuwsbrief voor bewoners Waterstofwijk en gemeenteraad

Bijlagen

1. Samenwerkingsovereenkomst